

Nuoret osaajat lähtevät, työvoimapula, väestökehitys huolettaa.

Miten suunta kääntyy?

*Alueen elinvoima ja väestö –
Case Etelä-Pohjanmaa*

Ilmajoen KOSI-työpaja 22.9.2021

Vanhempi neuvonantaja Tapio Huttula

Alueiden verkosto-yhteistyön taustalla on 30 keskeisen yhteiskunnallisen toimijan yhteinen näkemys elinikäisen oppimisen Suomesta.

TEESI 3

Osaaminen uudistaa työelämää ja työelämä osaamista

Suomessa on maailman parhaat puitteet verkottuneelle yhdessä oppimiselle, osaamisen uudistamiselle ja innovaatioiden syntymiselle.

Uusi osaaminen syntyy entistä useammin muuttuvassa työelämässä ja muissa oppimisen paikoissa. Koulutusjärjestelmä tukee työelämän uudistumista.

Keskiössä alueen omat toimijat

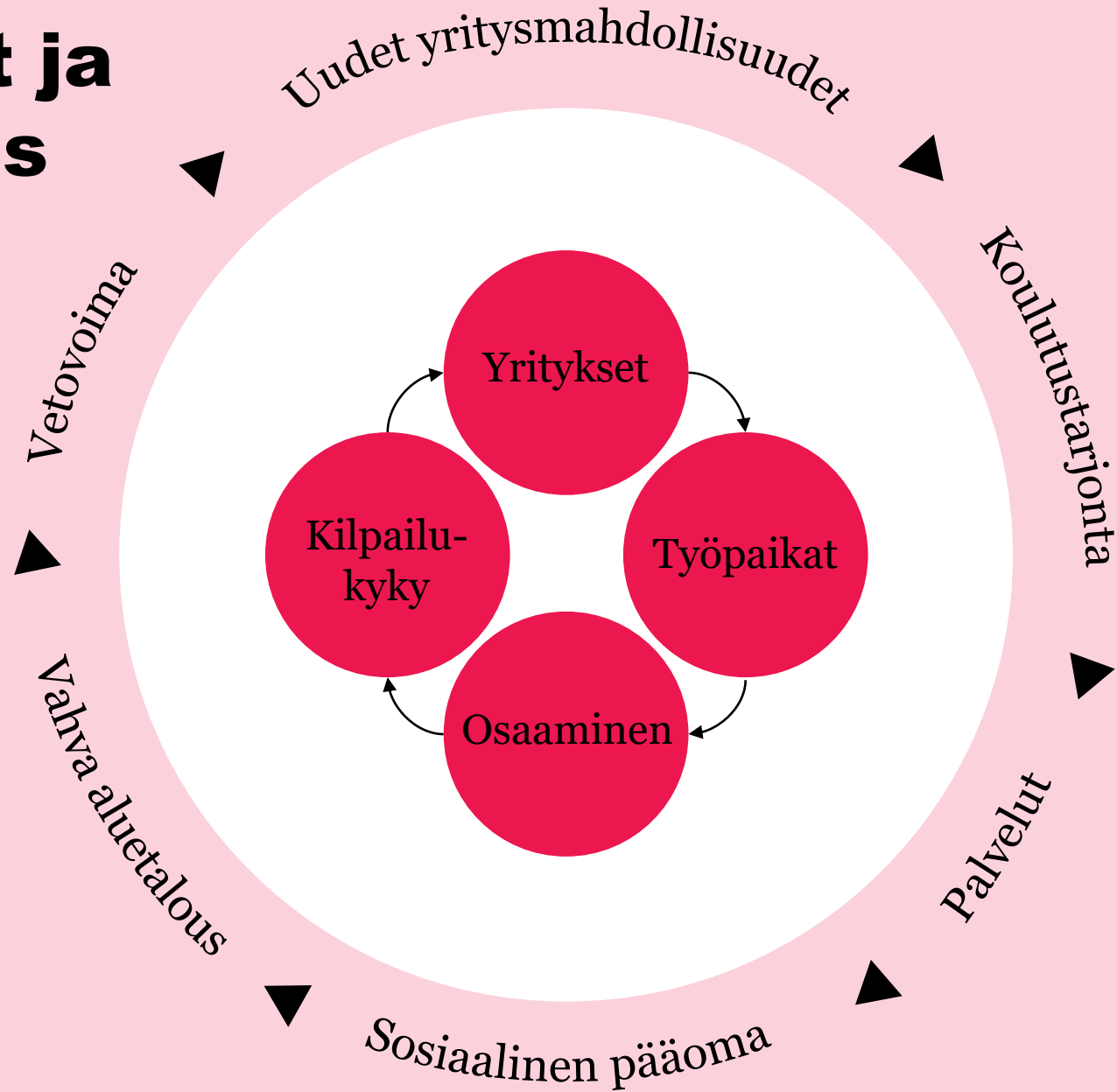
Yritykset ja
yrittäjäjärjestöt

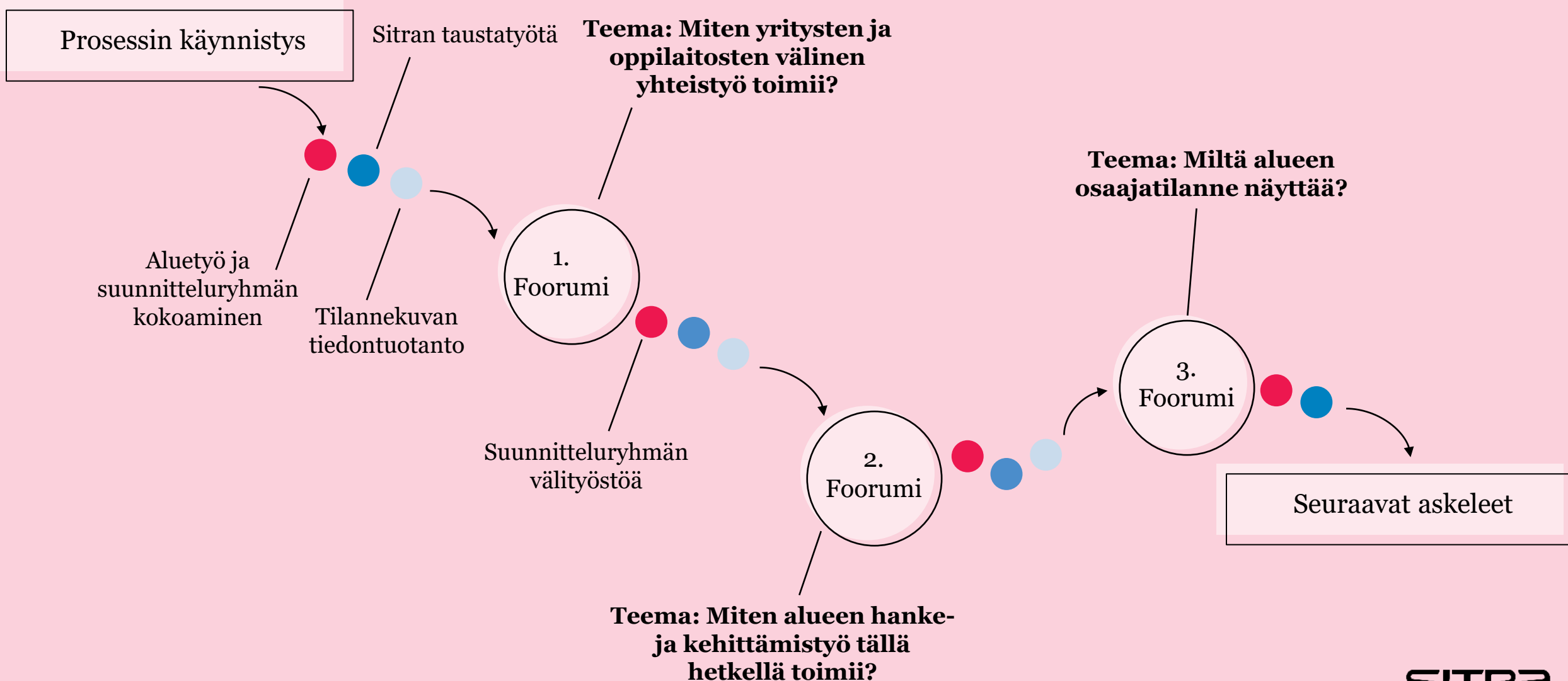
Julkinen sektori ja
julkiset palvelut

Oppilaitokset ja
kehittäjäorganisaatiot

Elinvoiman elementit ja työn fokus

Kevään 2021 prosessikuvaus

Seinäjoen ja Ilmajoen vuorovaikutteinen tilannekuva

S

W

O

T

→ Tunnistettut ilmiöt →

Tahdomme, että...

Käytännössä tämä tarkoittaa, että...

...yrityksillä on myönteinen asenne digitalisaatioon ja digiosaamisen kasvattamiseen ja sen hyödyntäminen liiketoiminnassa.

- ennakoidaan digitalisaation vaikutusta osana strategiaa.
- kartoitetaan digitaalisia osaamistarpeita ja laaditaan tarpeisiin vastaavaa joustavaa koulutustarjontaa.

...osaavan työvoiman saatavuus varmistetaan.

-ennakoidaan tulevaisuuden "heikkoja signaaleja", ammatteja ja osaamistarpeita ja kasvatetaan työ- ja osaamisperusteista maahanmuuttoa.
-kehitetään monialaista yhteistyötä, tehostetaan kotoutumista ja sitoutumista hyvillä malleilla.

...työn tuottavuuden kasvu, TKI-panostukset, jalostusarvo.

- TKI-toiminnan ja jatkuvan oppimisen yhteistyön tiivistäminen. Vahvistetaan syötettä TKI-toiminnasta koulutuskentälle ja työllisyyteen.
- hankkeissa jälkihoito ja yhteydenpito yrityksiin myös hankkeen jälkeen tulosten jalkautuksen varmistamiseksi.

...yritykset kansainvälistyvät.

- vahvistetaan kv-verkostoja, -osaamista ja kaikkien kielitaitoa.
- huolehditaan sekä maahanmuuttajien että yritysten valmennuksesta ja edistetään kansainvälisten opiskelijoiden työllistymistä alueelle.

Onko
Seinäjoen seutu
jatkossakin
Suomen
vetovoimaisin?

Collaborate
and develop,
or die

Kaikki keinot
osaaja-
potentiaalin
kasvuun

Ekosysteemi-
mäisen
ajattelutavan
vahvistaminen

Etelä-Pohjanmaa (Seinäjäjoki – Ilmajoki)

Alueella on paljon yrityksiä ja korkea työllisyysaste.

Työelämän ulkopuolella olevat

Osaamistaso

Nostetaan jalostusastetta ja tuottavuutta.

{LUONNOS}

KAUPUNKI	TYÖTTÖMYYS- ASTE 8/2020	TYÖTTÖMYYSASTE 8/2021	MUUTOS %-YKS. 2020-2021
SEINÄJOKI	9,1	7	-2,1
VAASA	12,3	8,2	-4,1
KOKKOLA	9,3	8,5	-0,8
MIKKELI	11,1	9,5	-1,6
LOHJA	11	9,5	-1,5
JÄRVENPÄÄ	11,7	9,8	-1,9
SALO	12,6	10,1	-2,5
LAPPEENRANTA	12,2	10,2	-2
KOUVOLA	13,3	10,5	-2,8
ESPOO	12,3	10,7	-1,6
KUOPIO	12,3	10,7	-1,6
HYVINKÄÄ	12,9	10,8	-2,1
ROVANIEMI	13,7	11,3	-2,4
PORVOO	11,9	11,3	-0,6
HÄMEENLINNA	11,7	11,6	-0,1
PORI	14,2	11,7	-2,5
TAMPERE	15,7	12,3	-3,4
OULU	13,6	12,3	-1,3
HELSINKI	14,3	12,8	-1,5
KOTKA	15,1	13,3	-1,8
TURKU	15,3	13,5	-1,8
JYVÄSKYLÄ	14,4	13,6	-0,8
VANTAA	14,7	13,9	-0,8
JOENSUU	16,1	14,1	-2
LAHTI	16,7	15,5	-1,2

TYÖTTÖMYYSASTE

25 suurimmassa kaupungissa elokuussa 2021 ja 2020

Työttömyysaste aleni kaikissa 25 suurimmassa kaupungissa elokuussa 2021 verrattuna viime vuoden vastaavaan ajankohtaan

Työttömyysaste alle 10 prosenttia kuudessa kaupungissa: alhaisin Seinäjoella, Vaasassa, Kokkolassa, Mikkelissä, Lohjalla ja Järvenpäässä

Työttömyysaste aleni vuodessa eniten Vaasassa, Seinäjoella, Tampereella, Kouvolassa, Salossa ja Porissa

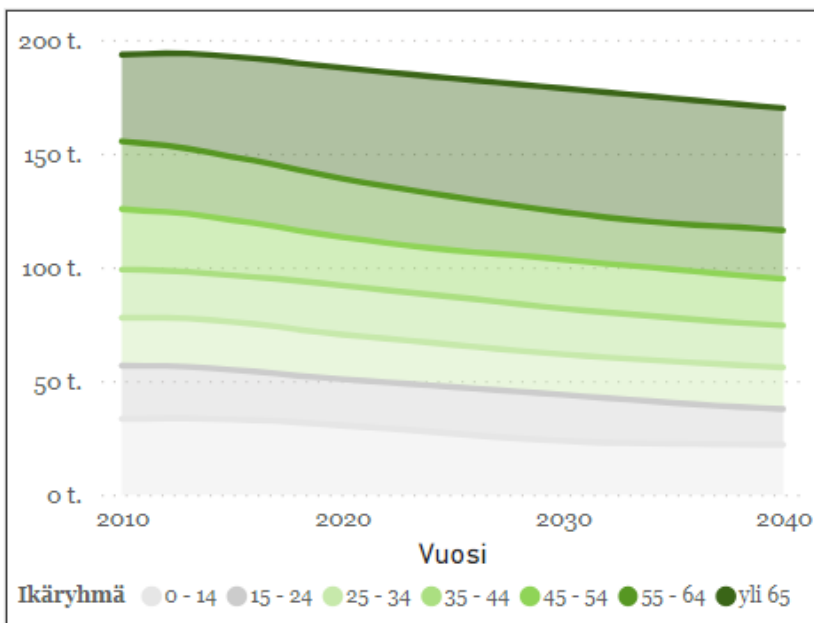
Valitse maakunta, seutukunta tai kunta

Etelä-Pohjanmaa

Vertaile alueita

Väestön ja sen ikäjakauman kehittyminen

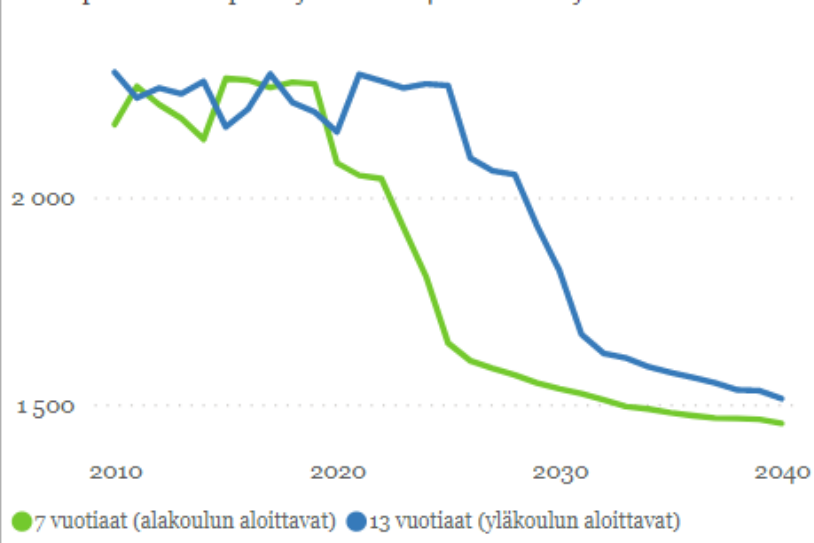
SITRA

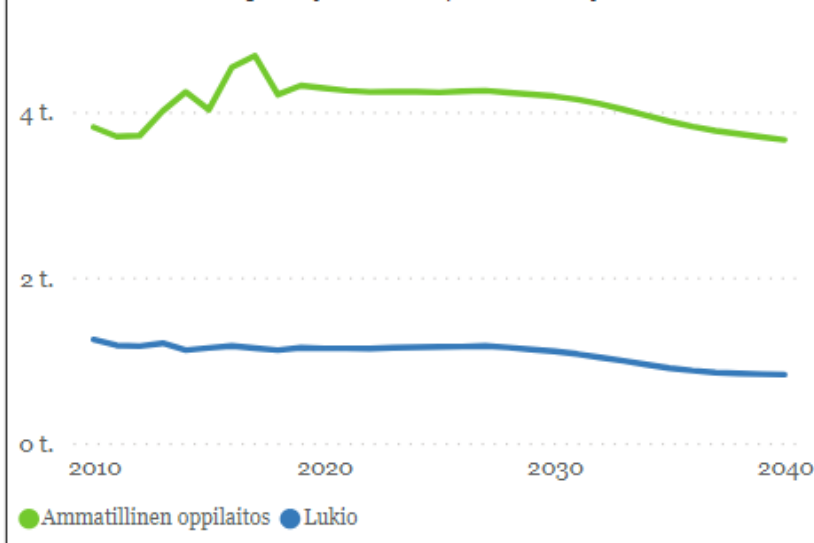
Ikäryhmä	2018	2040	+/-	%
0 - 14	31 755	21 919	-9 836	-31 %
15 - 24	20 489	15 654	-4 835	-24 %
25 - 34	20 298	18 330	-1 968	-10 %
35 - 44	21 384	18 459	-2 925	-14 %
45 - 54	22 227	20 470	-1 757	-8 %
55 - 64	26 726	21 394	-5 332	-20 %
yli 65	46 836	53 693	6 857	15 %
Yhteensä	189 715	169 919	-19 796	-10 %

Voit katsoa ennusteen vuosittaiset luvut kunnittain [taustaraportin](#) liitteistä.

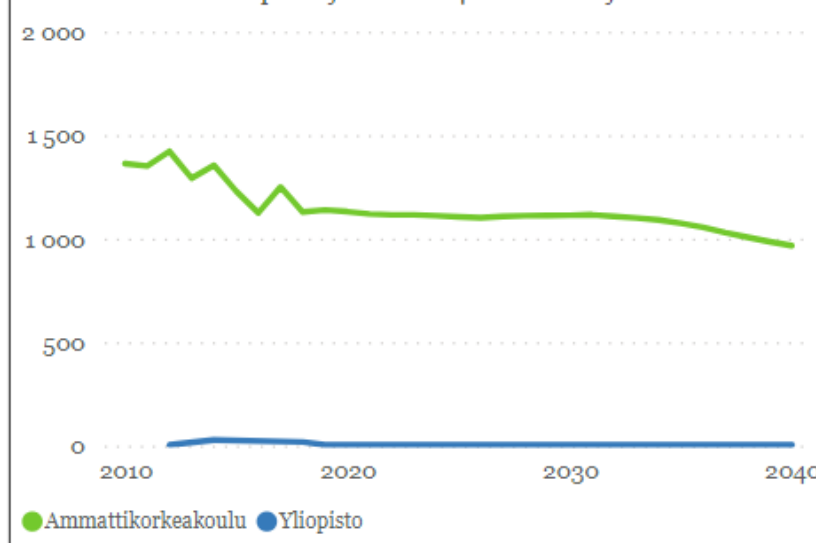
Uudet perusasteen opiskelijat 2010-2040 - Etelä-Pohjanmaa

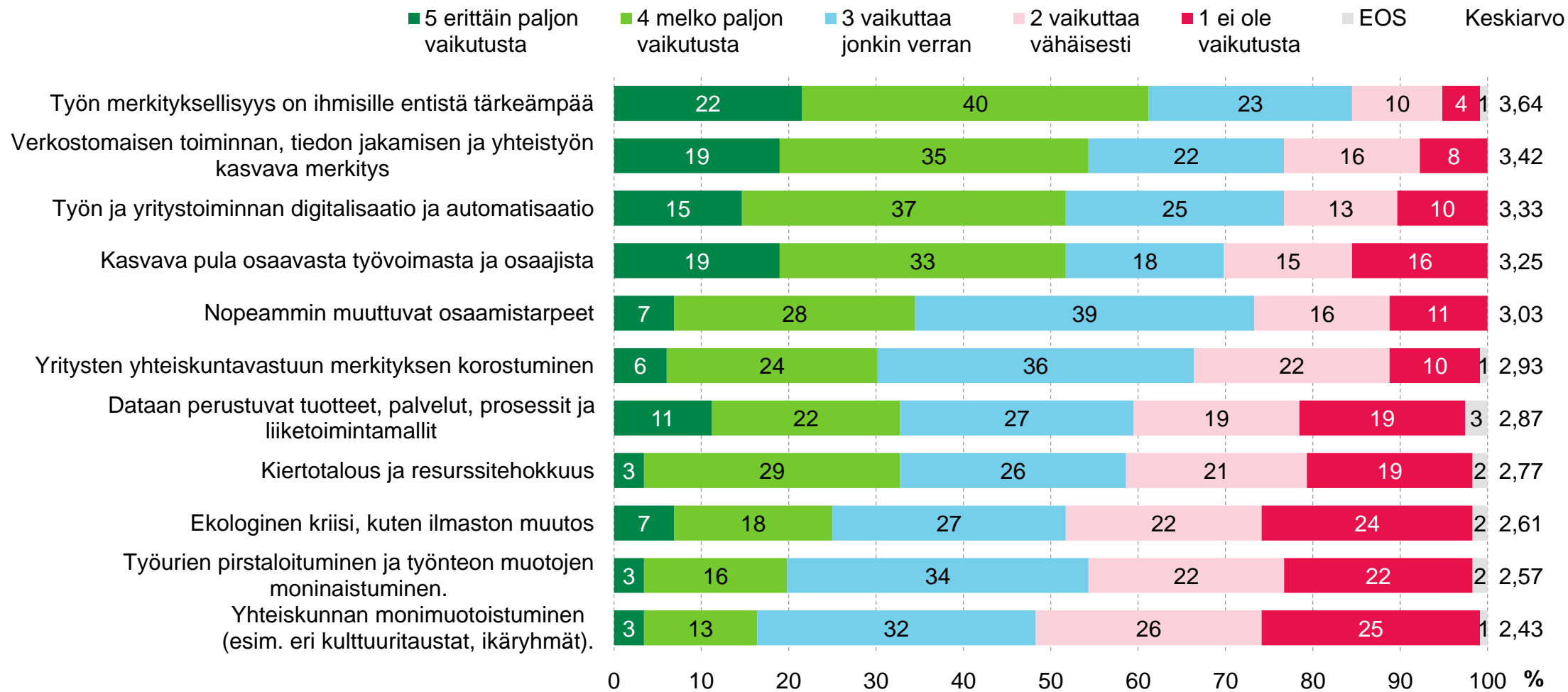
Uudet toisen asteen opiskelijat 2010-2040 - Etelä-Pohjanmaa

Uudet korkea-asteen opiskelijat 2010-2040 - Etelä-Pohjanmaa

1.1 Luettelen seuraavaksi erilaisia trendejä. Mitkä niistä vaikuttavat vahvimmin yrityksenne liiketoiminnan kehittämiseen?

Kaikki vastaajat, n=116

Mitä mieltä olet kehittämisen tilasta?

 Keskiarvo

Seinäjoen ja Ilmajoen alueella on hyvä kehittämisen kulttuuri.

3.9

Hankkeita tehdään riittävän laajassa yhteistyössä.

3.1

Hankkeissa on mukana oikeat tahot.

3

Ideoita, tietoa ja osaamista jaetaan kehittämistyössä avoimesti.

3.4

Hankkeiden tuottamat lopputuotokset ja opit saadaan vietyä riittävän hyvin käytäntöön.

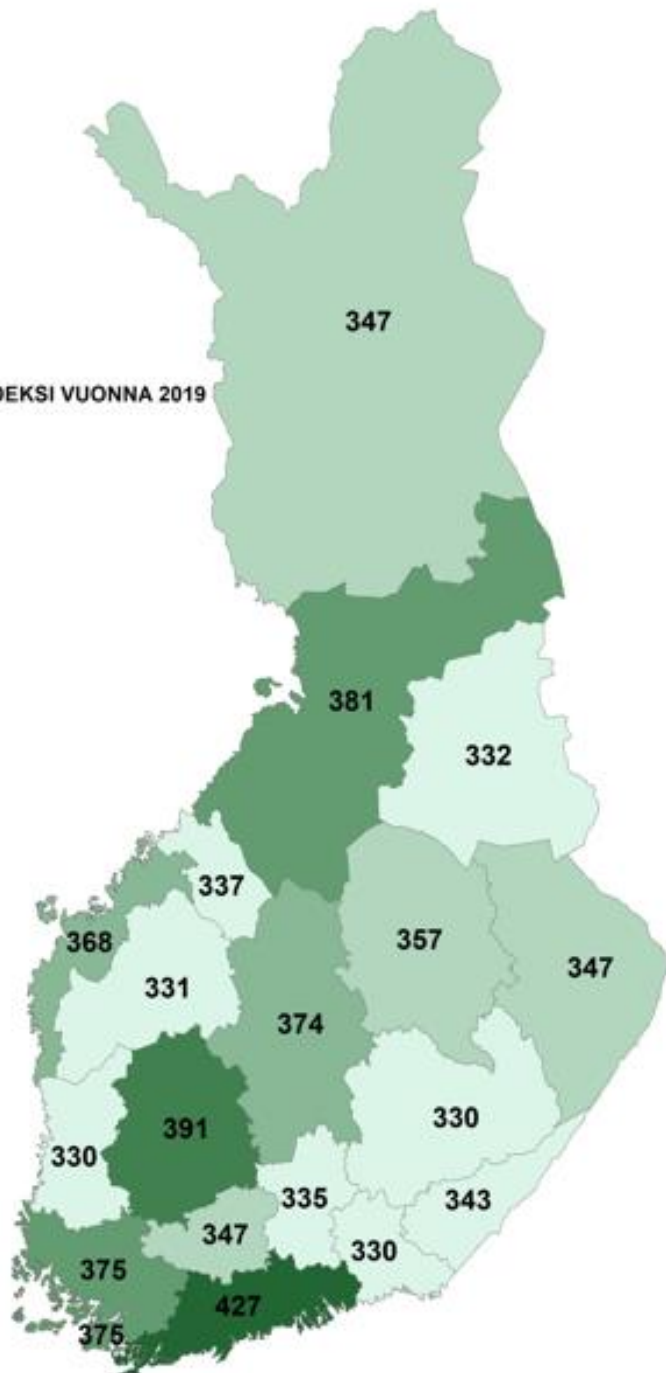
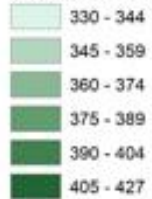
3

Kokonaiskeskiarvo

3.3

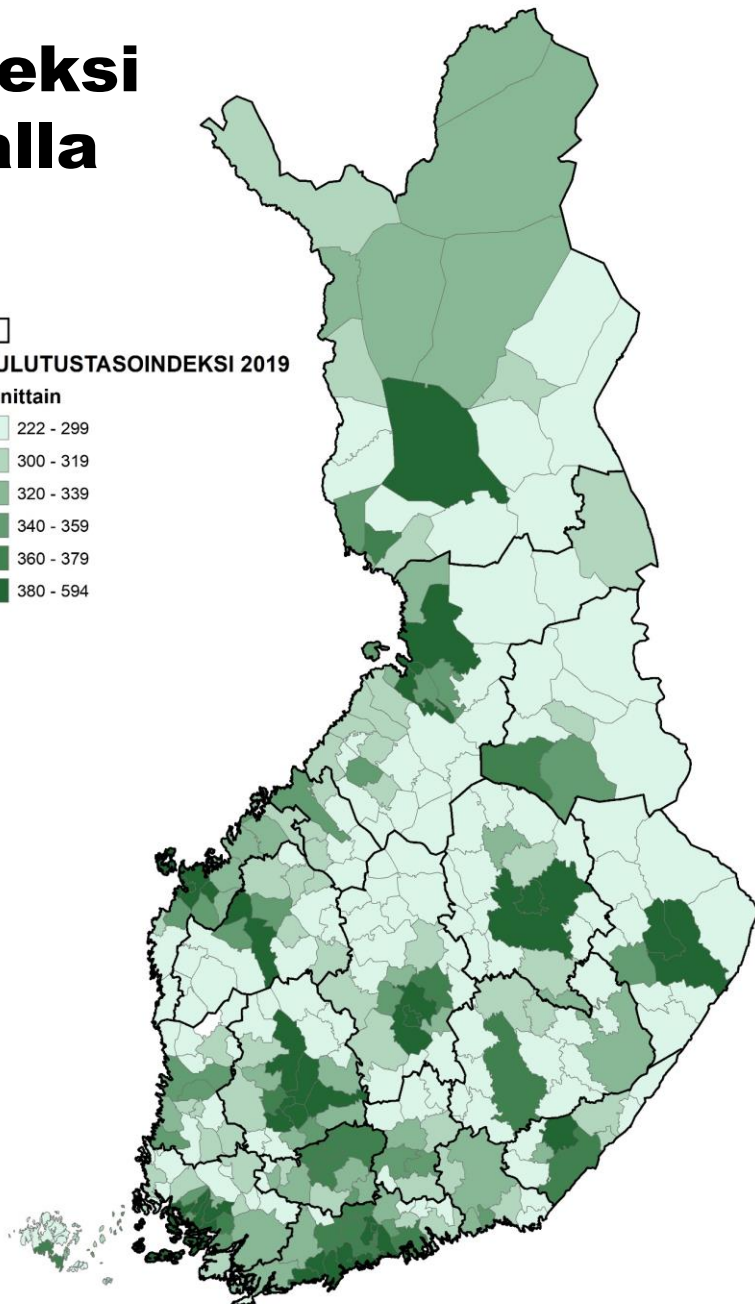
Alueiden yli 20-vuotiaan väestön koulutustasossa suuret alueelliset erot

KOULUTUSTASOINDEKSI VUONNA 2019

- Koulutustasoindeksi osoittaa perusasteen jälkeen suoritettujen korkeimman koulutuksen keskimääräisen pituuden **vuosina** henkeä kohti. (1 vuosi = 100 pistettä. Esim. koko maan indeksi 380 osoittaa, että teoreettinen koulutusaika henkeä kohti Suomessa on 3,80 vuotta.)
- Mitä **korkeampi** on indeksiluku, sitä **koulutetumpaa** on alueen väestö.
- Koulutustasoindeksi näyttää alueiden eriytymisen myös maakuntien sisällä.

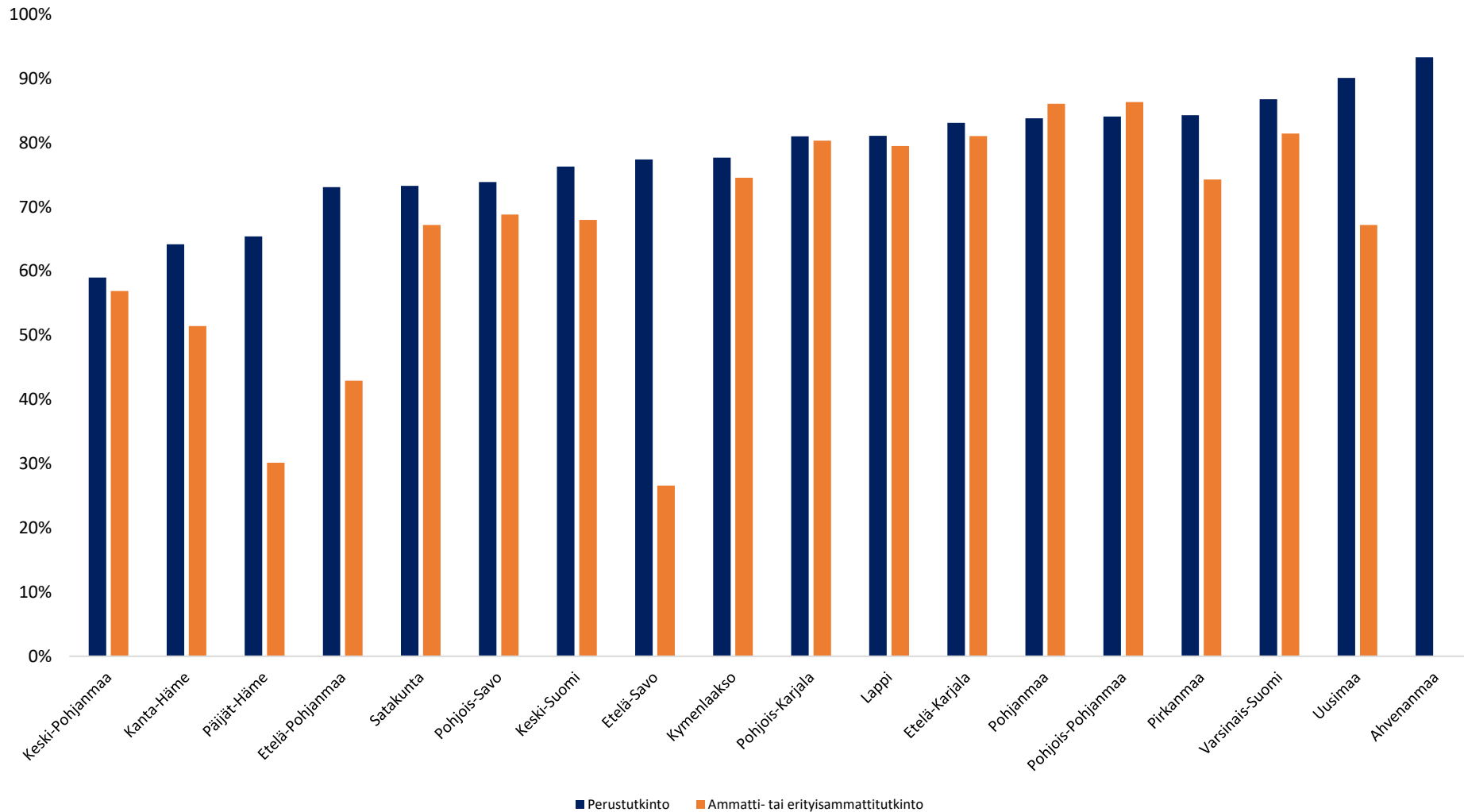
Koulutustasoindeksi Etelä-Pohjanmaalla

Koko maa	380
Etelä-Pohjanmaa	331
Alajärvi	298
Alavus	289
Evijärvi	276
Ilmajoki	345
Isojoki	249
Isokyrö	322
Karjoki	240
Kauhajoki	295
Kauhava	304
Kuortane	302
Kurikka	296
Lappajärvi	304
Lapua	342
Seinäjoki	387
Soini	256
Teuva	269
Vimpeli	304
Ähtäri	307

Koulutusmaakuntaan työllistyneet: amm.

Koulutusmaakuntaan työllistyneet, kaikista valmistuneista työllisistä

**Miten
osaajat
liikkuvat?**

**Ammatillinen
toinen aste.**
Vuosina
2015-2018
valmistuneet

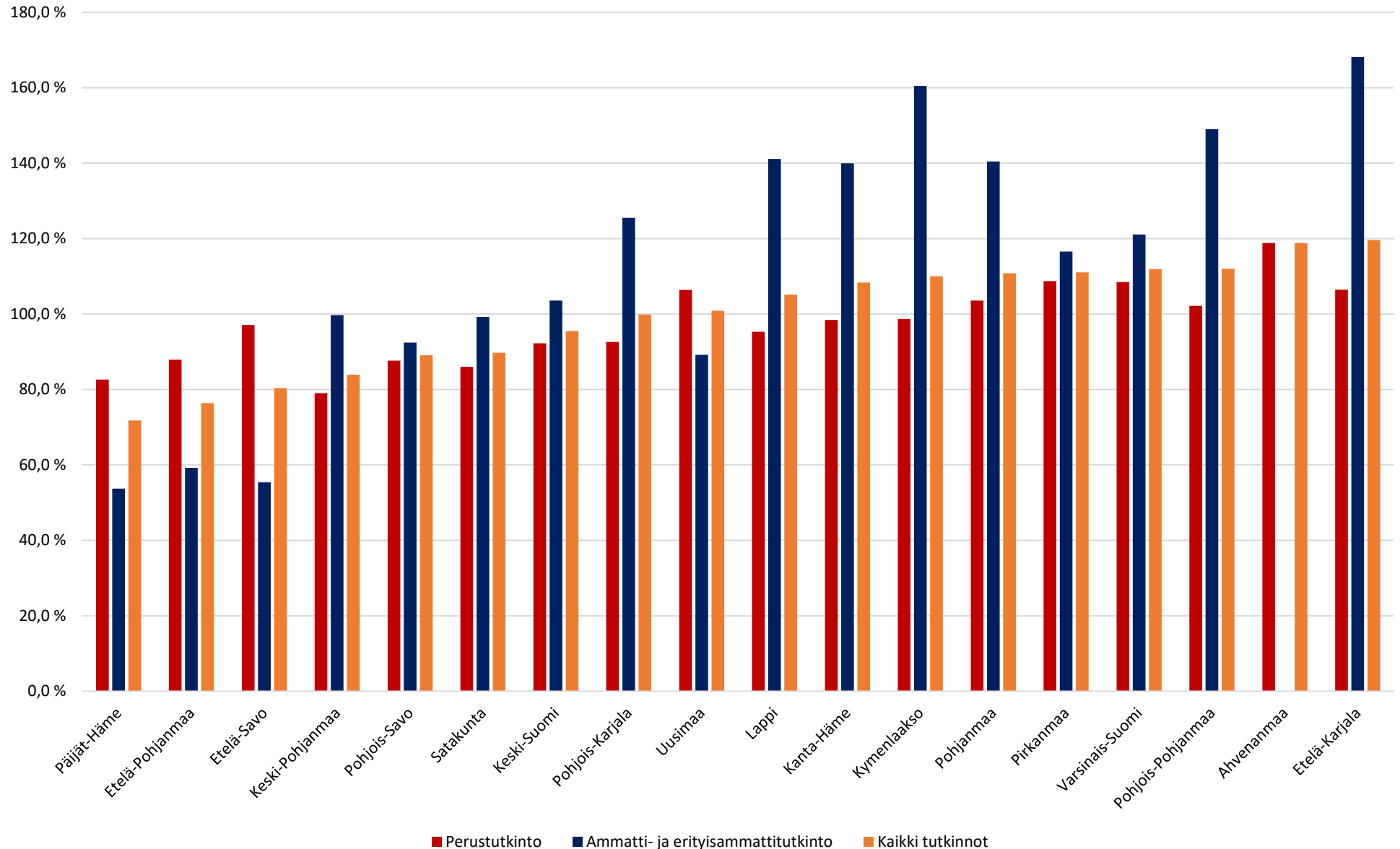
■ Perustutkinto ■ Ammatti- tai erityisammattitutkinto

Maakuntaan työllistyneet/koulutetut: amm.

Maakunnassa valmistuneet versus maakuntaan työllistyneet* (%) 2015-2018

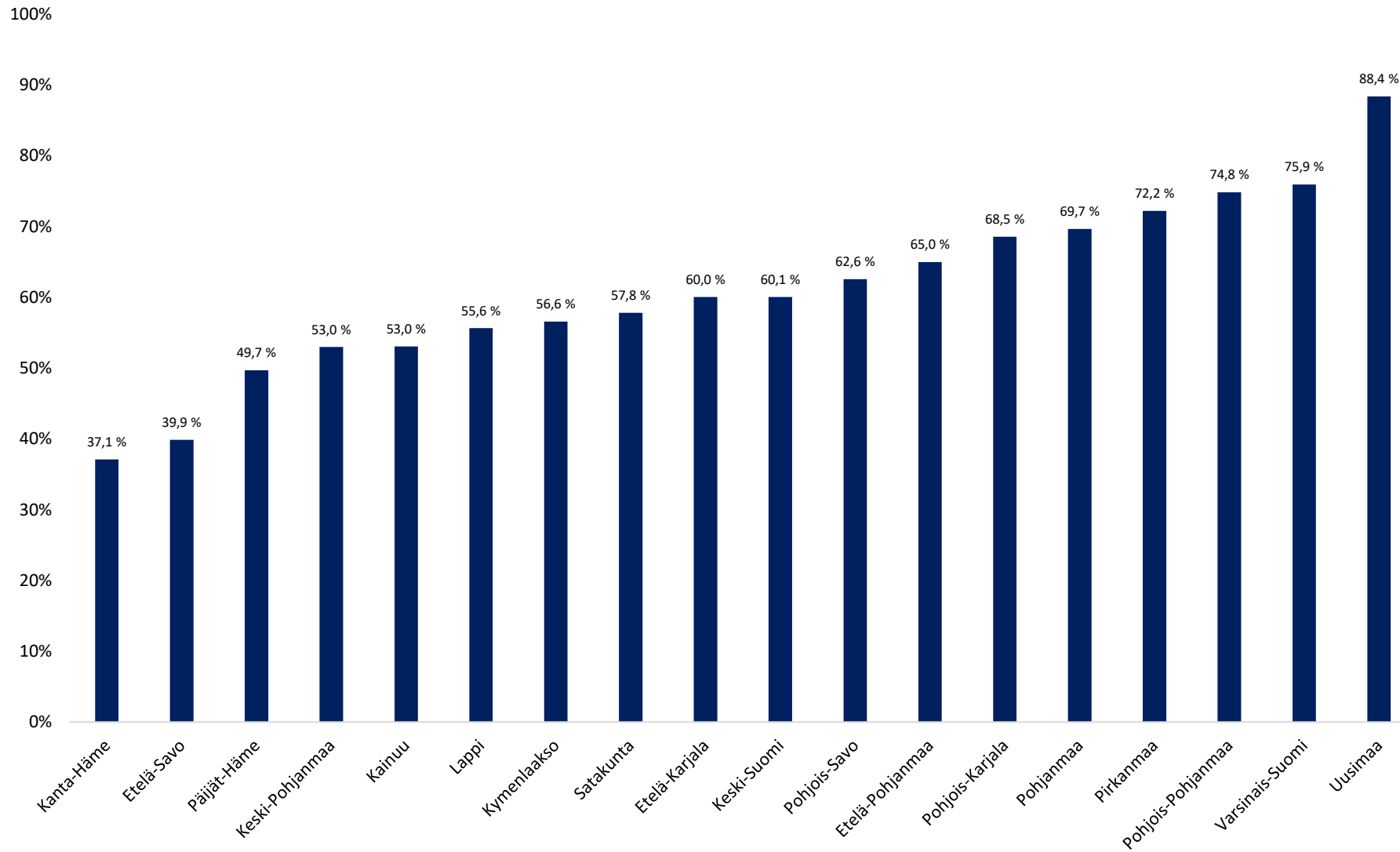
**Miten
osaajat
liikkuvat?**

**Ammatillinen
toinen aste.
Nettohyöty**
Maakuntaan
vuosien
2015-2018 aikana
työllistyneet
suhteessa
maakuntannan
kouluttamiin
työllisiin.

Koulutusmaakuntaan työllistyneet: amk

Koulutusmaakuntaan työllistyneet amk-tutkinnon vuosina 2015-2018 suorittaneet/kaikki työllistyneet

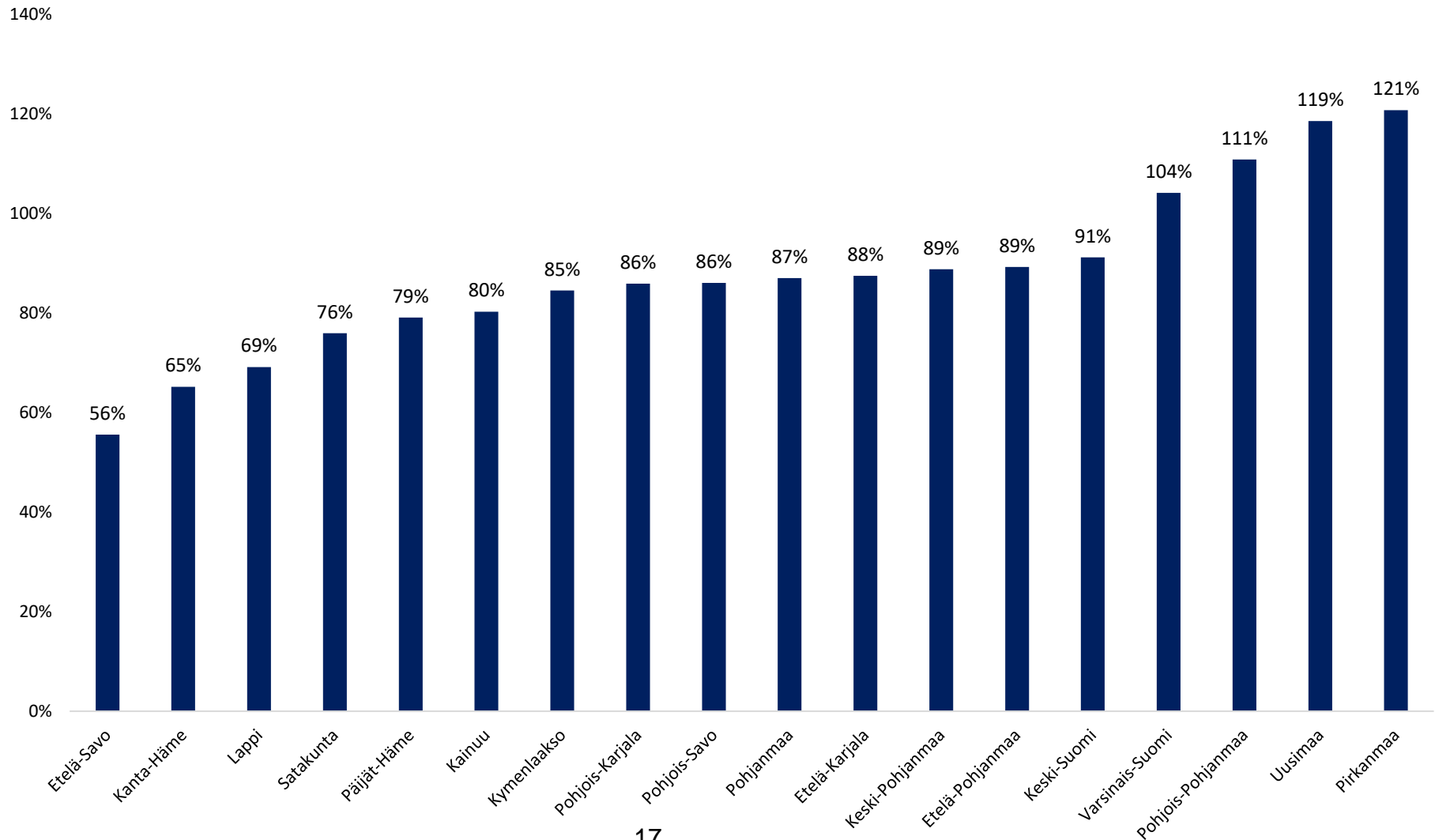

**Miten
osaajat
liikkuvat?**

**Amk-
tutkinnot.**
Vuosina
2015-2018
valmistuneet.
E-P: 65 %.

Maakuntaan työllistyneet / kouluttamat: amk

Maakuntaan työllistyneet amk-tutkinnon suorittaneet versus maakunnan kouluttamat ja työlliset amk-tutkinnon suorittaneet

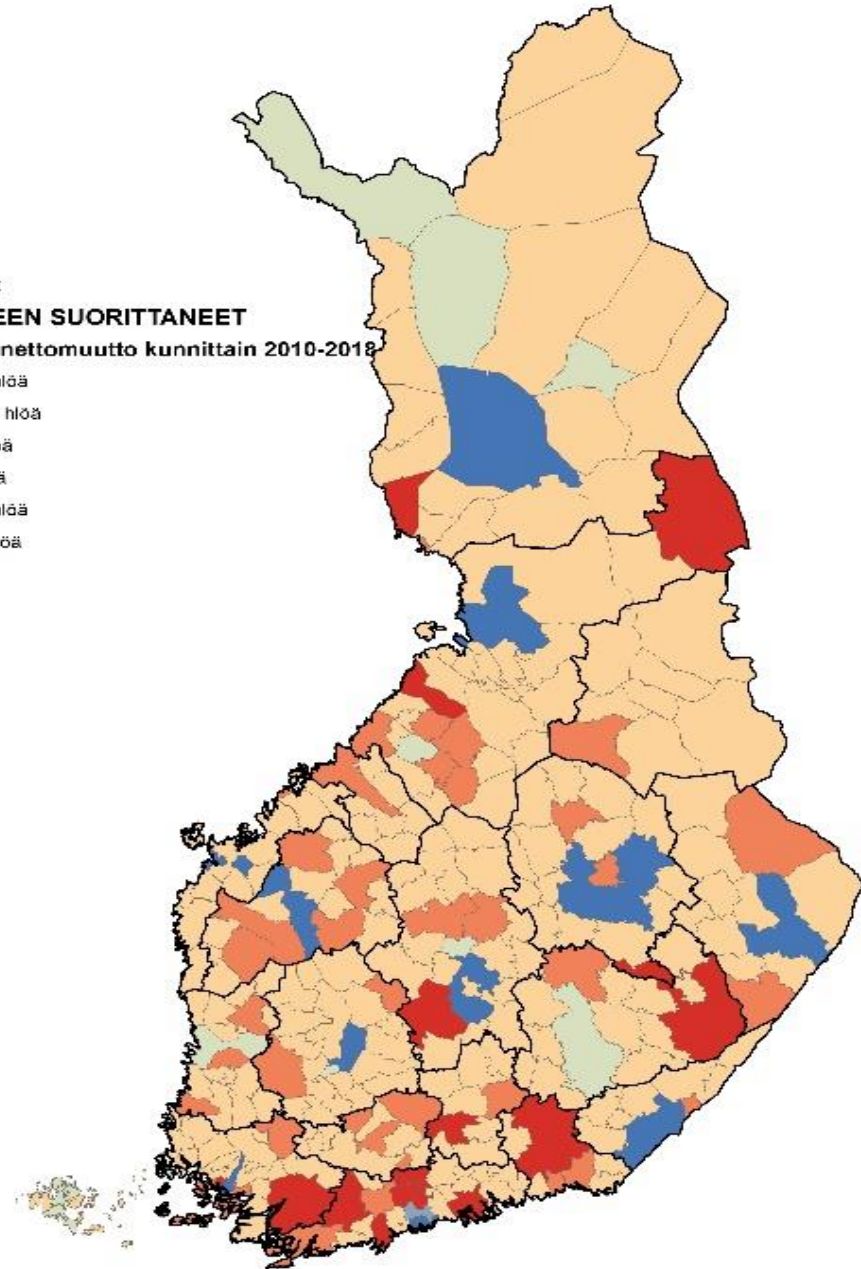

**Miten
osaajat
liikkuvat?**

**Amk-
tutkinnot.
Nettohyöty
Vuosina
2015-2018
valmistuneet.
E-P: 89 %**

Miten osaajat liikkuvat?

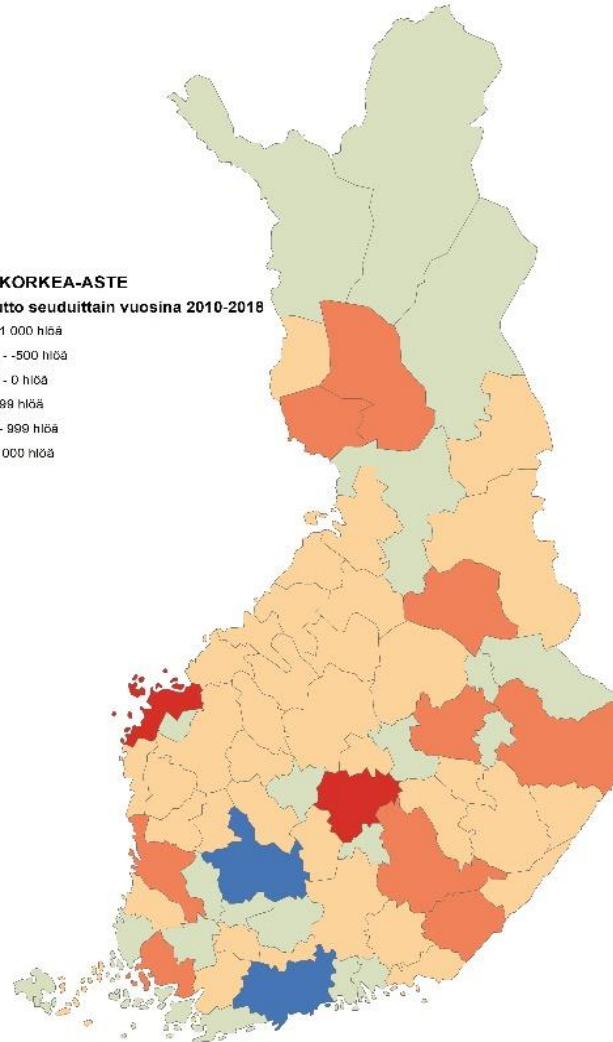
- Toisen asteen tutkinnon suorittaneet tekivät vuosina 2010-2018 yhteensä keskimäärin 124 500 muutttoa vuodessa kuntien välillä.
- Etelä-Pohjanmaa hävisi noina vuosina nettomuuttona maakunnista eniten.
- Yhteensä **-5092**
- Etelä-Pohjanmaa sai pientä nettomuuttoa vain Keski-Pohjanmaalta ja Kanta-Hämeestä

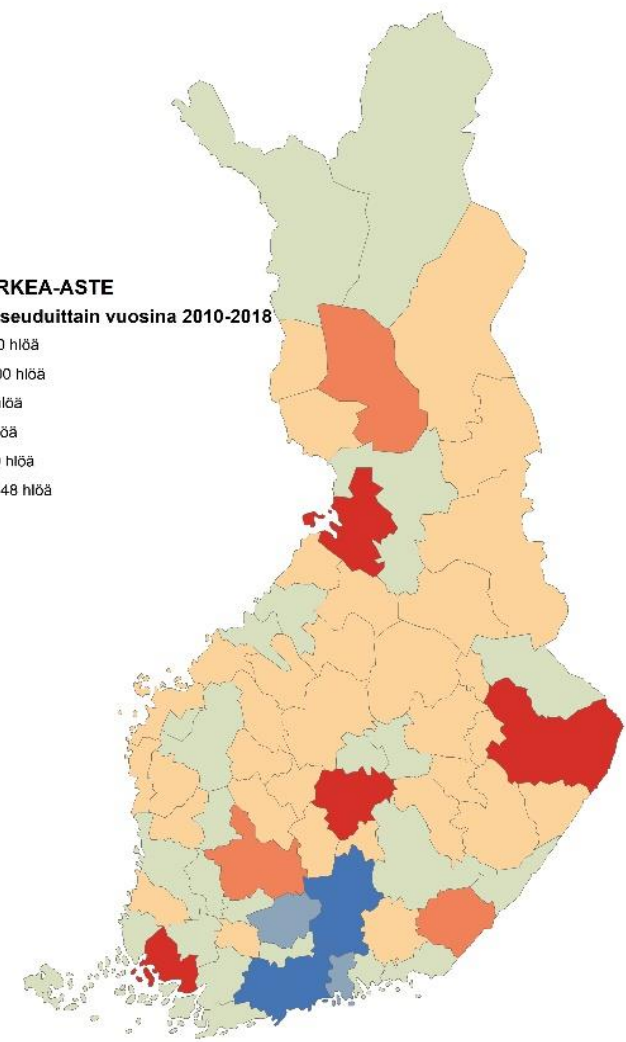
Miten osaajat liikkuvat?

- Kolmanen asteen tutkinnon suorittaneet tekivät vuosina 2010-2018 yhteensä keskimäärin 64 400 muutttoa vuodessa kuntien välillä.
- Etelä-Pohjanmaa hävisi noina vuosina nettomuuttona alemman tutkinnon suorittaneissa (-873) ja sai ylemmissä hiukan (+201) voittoa.
- Etelä-Pohjanmaa sai pientä nettomuuttoa Pohjanmaalta, Kainuusta, Päijät-Hämeestä, Lapista, Pohjois-Savosta, Kymenlaaksosta, Pohjois-Karjalasta ja Keski-Pohjanmaalta.

ALEMPI KORKEA-ASTE
Nettomuutto seuduittain vuosina 2010-2018

YLEMPI KORKEA-ASTE
Nettomuutto seuduittain vuosina 2010-2018

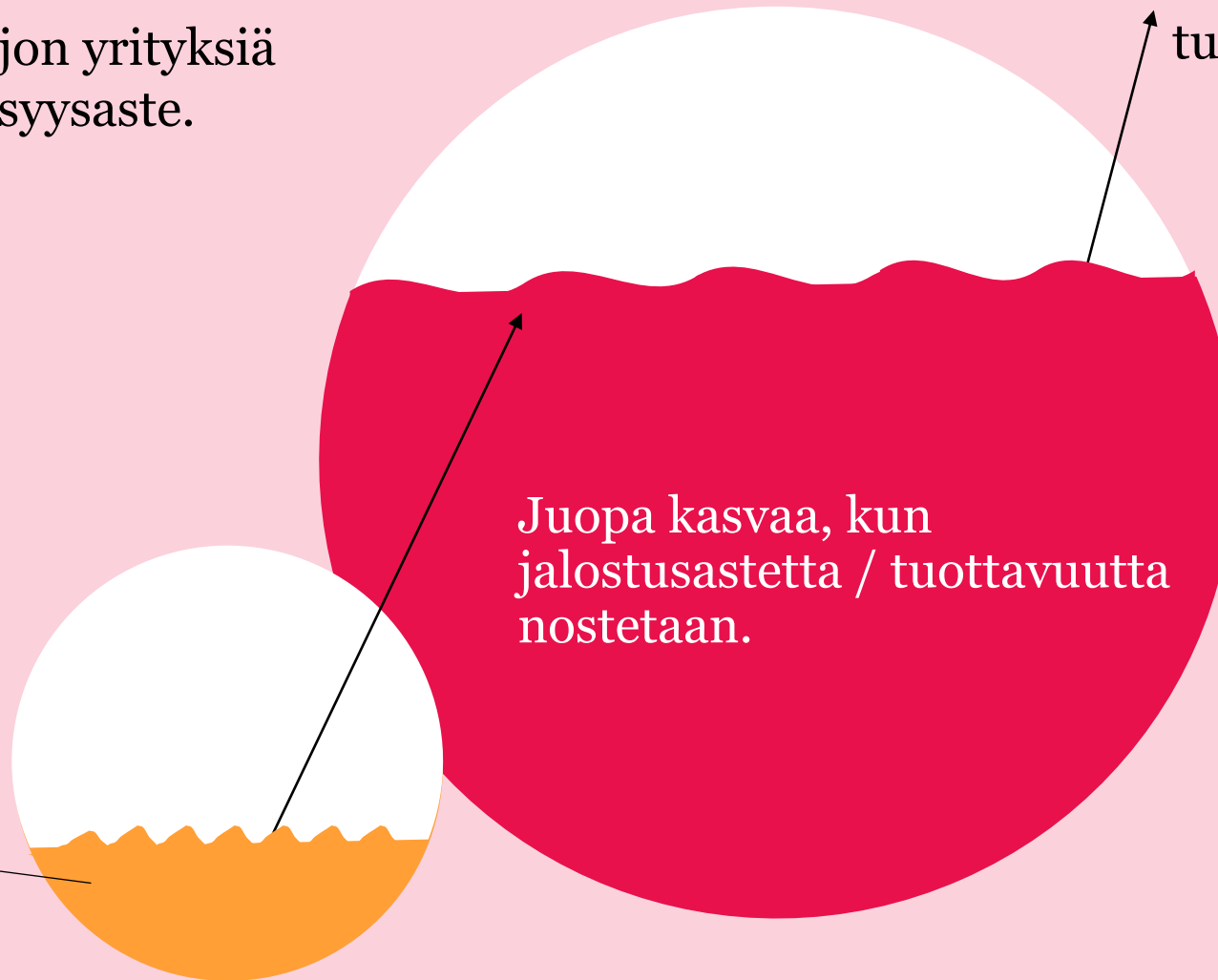

Etelä-Pohjanmaa (Seinäjäjoki – Ilmajoki)

Alueella on paljon yrityksiä ja korkea työllisyysaste.

Työelämän ulkopuolella olevat

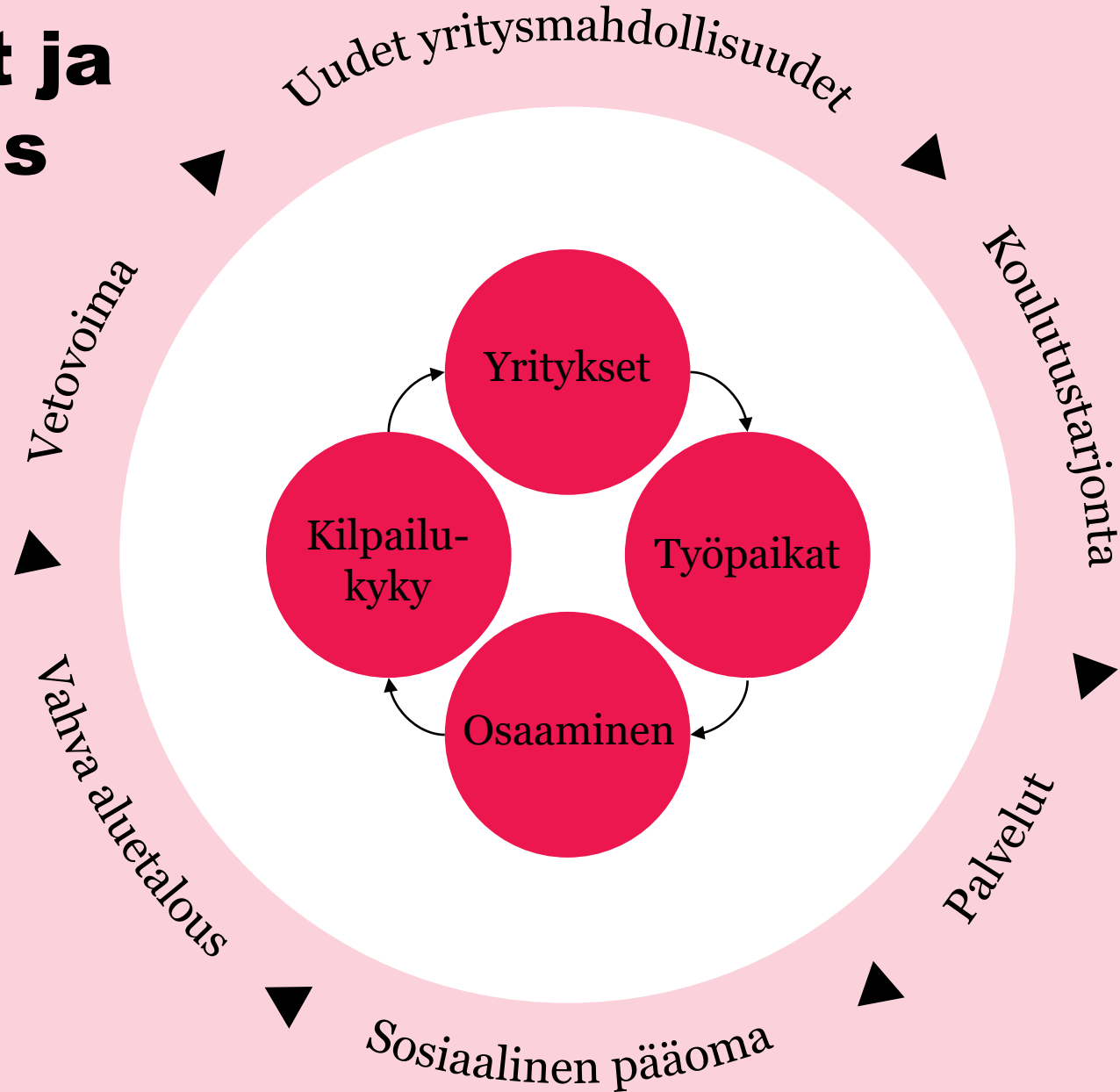
Osaamistaso

Nostetaan jalostusastetta ja tuottavuutta.

{LUONNOS}

Elinvoiman elementit ja työn fokus

Tulevia julkaisuja: Miten osaajat liikkuvat?

**Julkistus
27.10.**

Tilannekuva-analyysi toisen ja kolmannen asteen valmistuneiden sijoittumisesta pääasiallisen toiminnan ja alueen mukaan sekä toisen ja kolmannen asteen tutkinnon suorittaneiden alueellisesta liikkuvuudesta. + **Verkkopalvelu** (keskeiset tunnusluvut)

#OsaaminenNäkyviin

#UpptäckDittKunnande #RevealYourSkills

sitra.fi/osaaminen-nakyviin

Keskustelu jatkuu...

**FB: Osaamisen aika –
elinikäisestä oppimisesta
kilpailukykyä ja hyvinvointia**

#osaamisen aika
osaamisen aika@sitra.fi
tapio.huttula@sitra.fi

Kiitos

SITRA